

Kommunernas ansvar för textilavfall

Jon Djerf

Omvärlden efter årsskiftet

- Mycket media!
- Stort engagemang från allmänheten
- Kraftig ökning av textilavfall
- Avsättning är en utmaning!

SVENSK POLITIK

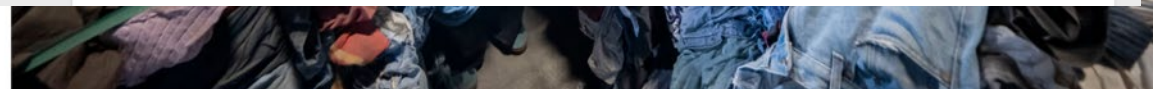
Textilbergen växer i landet – S kallar klimatministern till riksdagen

Uppdaterad i går 23:09 Publicerad i går 16:47

eldar upp alla insamlade kläder

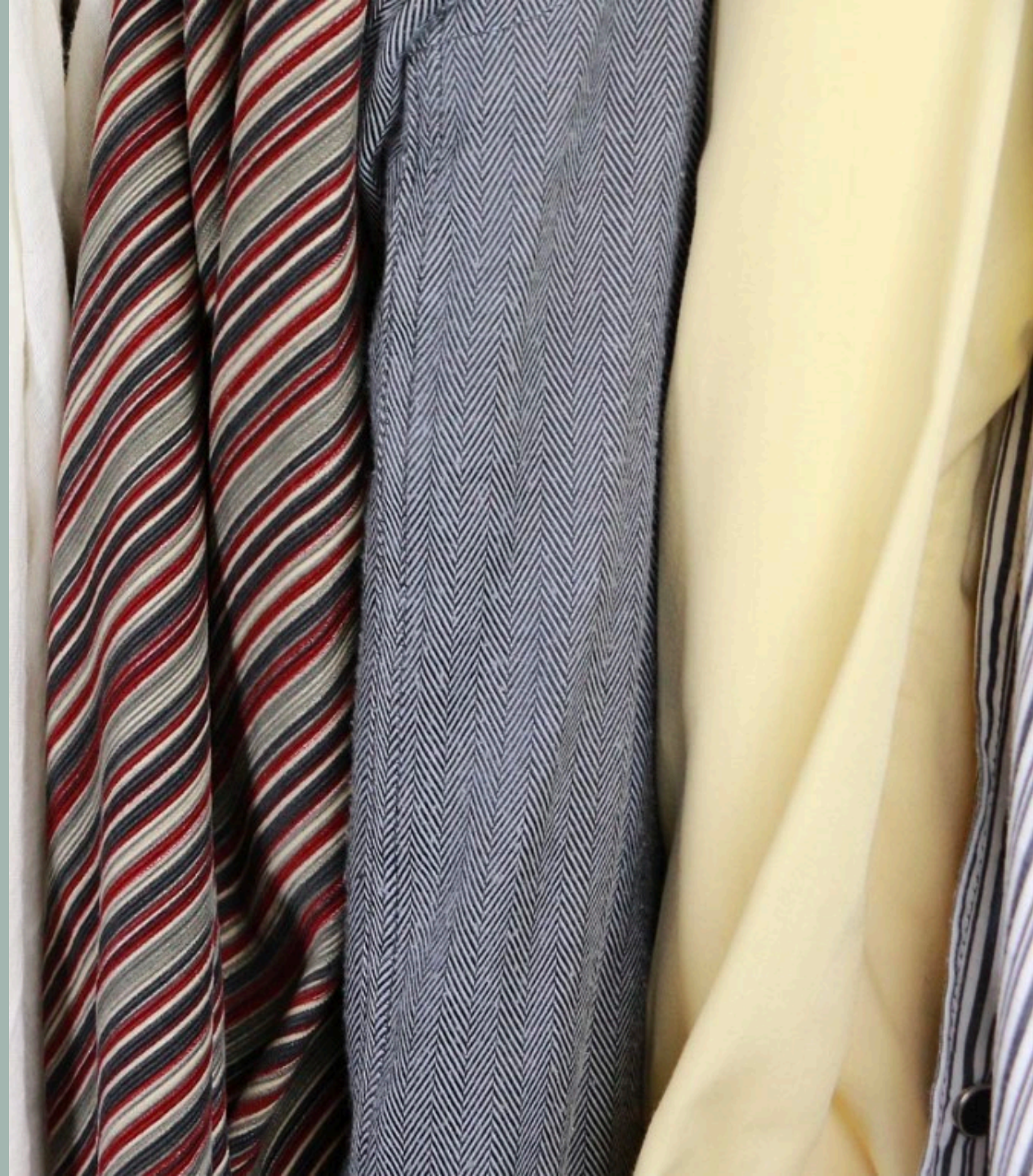
UPPDATERAD 10 MARS 2025 PUBLICERAD 10 MARS 2025

Anna Vilén, kommunikationschef på Sysav, bland långa rader med avlagda kläder som finsorteras av anläggningen Siptex i Malmö.

Lite siffror

- 10% av globala klimatutsläppen
- Konsumtion 12 mton i EU, 5 mton kläder & skor
- 30% ökning på 20 år
- 150 000 ton i Sverige per år
- 14kg/person/år (19kg i EU)
- 6-8 kg i restavfallet
- 60-70% av all textil globalt är syntetisk
- E-handeln har ökat från 5% 2009 till 11% 2022

EUs strategi för hållbara och cirkulära textilier

- Del av handlingsplanen för Cirkulär Ekonomi
- Obligatoriskt Eko-designkrav, inkl produktpass, miljökrav, informationskrav
- Förbud mot destruktion av osålda kläder
- Krav på åtgärder för att motverka mikroplaster och minimera skadliga ämnen i textil
- Stimulera cirkulär ekonomi med ökad återanvändning och materialåtervinning
- Harmoniserade EU-regler för producentansvar för textil

Sverige; separat insamling av textilavfall 2025

- Införande av definition i Avfallsdirektivet

”Med textilavfall ska i avfallsförordningen avses avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil”

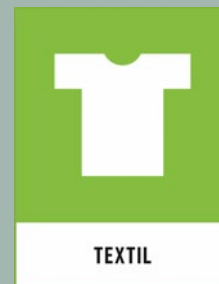
- Kommunerna är ansvariga för textilavfall som är kommunalt avfall
- Kommunen bestämmer insamlingssystem
- Viktigt att förebygga och återanvända
- Inga krav på servicegrad
- Omfattar också verksamheters textilavfall, verksamheten ansvarar.

Upphandling i 1 eller 2 flöden!

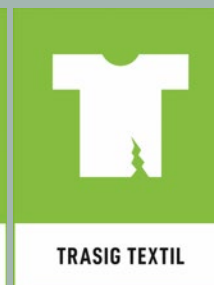
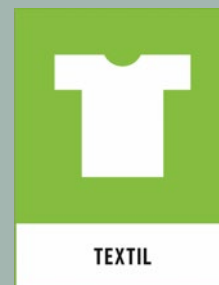
- **1 Flöde**

”Textil”

- **2 Flöden**

”Textilavfall och textil för återanvändning”

- **(3 Kontaminerad textil)**

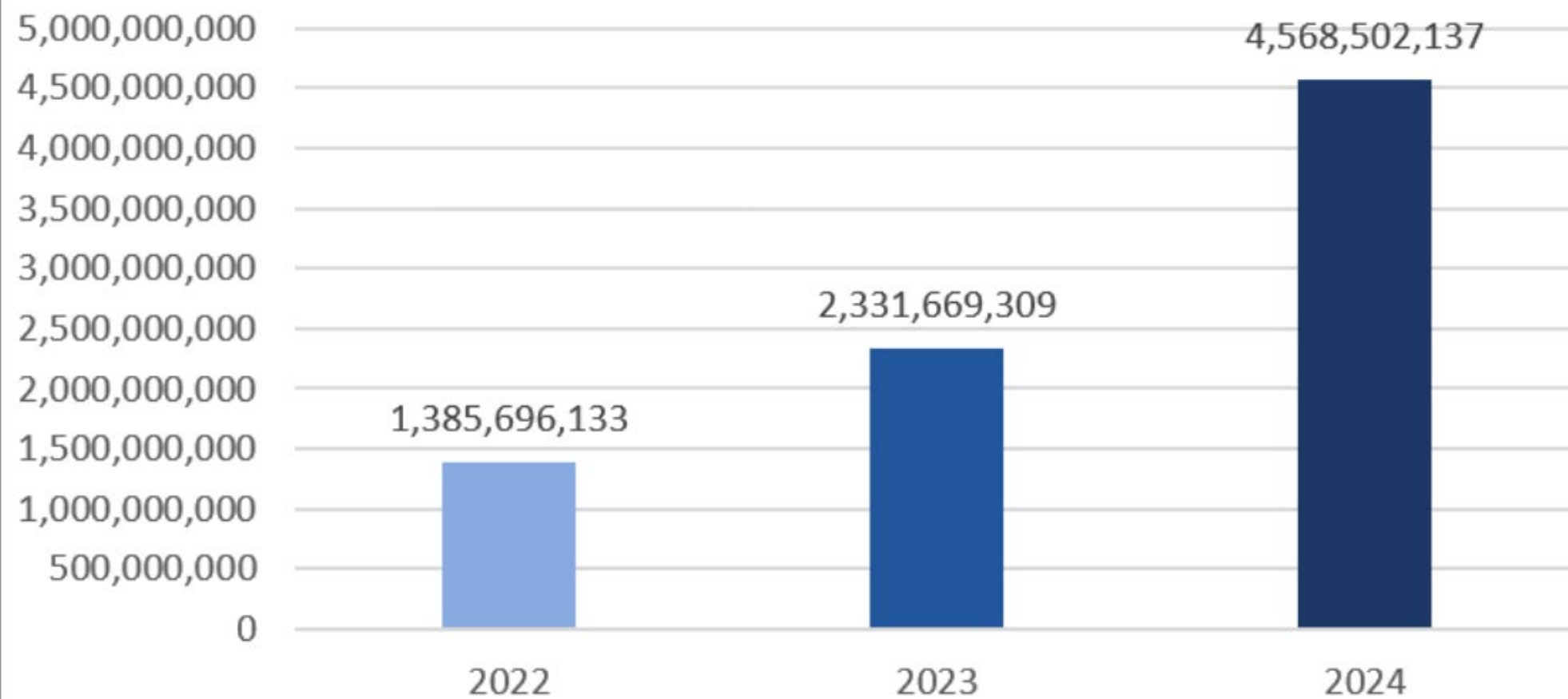
Oklarheter, tex;

- Trasiga strumpor i restavfallet?
- Får det hanteras genom energiåtervinning?
- Är mattor, arbetskläder, sjukhustextilier textilavfall under kommunalt ansvar?
- Hur ska vi hantera textil från Shein och Temu?

Number of low value items imported between 2022 and 2024 in the EU

Source : EU Surveillance data

Tullreform: reformpaketet för tullunionen bör utan vidare dröjsmål antas. Tullbefrielsen för **paket av lågt värde - 150 euro - avskaffas** och åtgärder införs, exempelvis en icke-diskriminerande **hanteringsavgift** för e-handelsvaror som importeras direkt av konsumenter. En sådan avgift skulle täcka de ökande kostnaderna för kontroll

Miljöskydd och avfallslagstiftning: antagandet av första handlingsplanen för förordningen om ekodesign för hållbara produkter, implementering av EPR och antagandet av Circular Economy Act med riktade åtgärder.

Nästa steg: Inom ett år kommer Kommissionen att bedöma effekterna av åtgärderna och lägga fram en rapport om resultatet av de föreslagna åtgärderna - input till **CEA**.

Circular Economy Act – vad vi vet

Fokus på riktade åtgärder uppströms – för att hindra kontaminering av avfallsströmmar

- En inre marknad med harmoniserade regler för avfall & sekundära material & råvaror
- Utvidgning av EPR-systemen till andra produktkategorier
- Ekodesign & kvoter för återvunnet material
- Åtgärder för ett effektivt genomförande på marken
- Trans-regional Circularity Hubs (CID)

Trans-regional Circularity Hubs

- Identifiera strategiska projekt för “smart specialisering” och stordriftsfördelar för återvinning.
- Förslag från medlemsländer & aktörer i avfallssektorn – syftet är sammanslagning av olika regionala avfallsflöden.

Vad händer med det insamlade?

- Återanvändning av ideell second hand i Sverige 10-25%
- Sortering i Europa:
 - 60% säljs för återanvändning
 - 30% "återvinns"
 - 7% förbränns

EU-producentansvar

- Beslutet har blivit fördröjt men nu överenskommelse mellan Parlamentet och Rådet på kommissionens förslag.
- Förhoppningsvis beslut april. Sannolikt kommer det ta större delen av 2025 för slutligt behandlat och framtaget beslut.
- Senast efter 20 månader ska juridiken finnas på plats i medlemsländerna efter beslut. Ytterligare 10 månader infört.
- Det betyder att vi kan ha ett producentansvar i Sverige 2028?

Utmaningar framöver

- Ohanterbara volymer i Europa
- Förtroendefråga vid energiåtervinning
- Vacuum inför producentansvar
- Materialåtervinning saknas
- Politiska styrmedel välkomnas

Tack!

Jon Djerf

jon.djerf@avfallsverige.se

www.avfallsverige.se